

من ایرانی هستم

ترس هویت

قمر تکاوران

● وقتی گفت به‌خاطر ازدواج‌م ۲۰ روز در زندان بودم، شوکه شدم. چند دقیقه سکوت کردم و بعد گفتم واقعا؟ در جواب، روند ازدواجش را برایم توضیح داد. دو سال طول کشیده بود تا ازدواجش را به ثبت برساند. وقتی ثبت ازدواجش تمام شده بود، حکم دو سال زندانش را اعلام کرده بودند. راهی زندان شده بود. ۲۰ روز در زندان بود و در این مدت، مادر و همسرش دوندگی کرده بودند و با اعتراض و پیگیری توانسته بودند با پرداخت مبلغی او را از زندان بیرون بیاورند. همیشه فکر می‌کردم قانون زندان به‌خاطر ازدواج با زن ایرانی فقط روی کاغذ است و اجرایی نمی‌شود، اما داستان مسعود چیز دیگری می‌گفت. مسعود می‌گفت حتما پدر من و خیلی‌های دیگر هم به‌دلیل همین مشکلات و ترس از زندان‌رفتن، دنبال ثبت ازدواج‌شان نرفته‌اند. مسعود فرزند‌سادر ایرانی ۳۰ ساله‌ای بود که خودش را ایرانی می‌دانست. مادرش خرم‌آبادی و پدرش افغانستانی بود. پدر و مادرش بعد از ازدواج در قم ساکن شده بودند. او و دو برادرش در قم بزرگ شده بودند. دیلم گرفته و راهی بازار کار شده بود. پدر و مادرش ازدواج‌شان را ثبت نکرده بودند و مسعود تمام مشکلات‌شان را از چشم پدرش می‌دید. می‌گفت: تقصیر توست که ما بی‌شناسنامه‌ایم. ۲۵ سالش که شده بود، پدر را از خانه بیرون کرده بود. حالا پشیمان بود. می‌گفت: پدرم درد خوبی بود. خیلی زحمت‌کش بود، اما من آن زمان نمی‌دانستم و فکر می‌کردم کوتاهی کرده که وضعیت ما این است. پدر دیگر بازنگشته بود. بعد از رفتن پدر وضعیت بدتر شده بود. تا سه سال کارت آمایش‌شان را تمدید نکرده بودند. راه‌حل را در طلاق دیده بودند. مادر مسعود درخواست طلاق داده بود و در غیاب همسر طلاق گرفته بود تا بلکه فرزندانش بتوانند مدرکی داشته باشند. از مسعود و مجتبی که گذشته بود، اما هادی الان با مدرک طلاق مادرش درخواست شناسنامه داده بود. در این میان، مسعود با دخترخاله مادرش ازدواج کرده بود؛ ازدواجی که تداوم مشکلات بود. حالا او دختری سه ساله داشت به نام معصومه. تنها مدرک معصومه گواهی تولدش بود که آینه‌دای نامعلوم را برایش نوید می‌داد. ترس از اینکه کسی بداند او افغانستانی است و او را افغانستانی صدا کنند، همیشه با مسعود بود. از ظاهرش مشخص نبود و به همین دلیل هم او می‌توانست پنهان کند. به ایرانی‌ها این مسئله را نمی‌گفت و با فامیل‌های مادر و همسرش هم که می‌دانستند، قطع رابطه کرده بود. می‌گفت: نمی‌خواهم کسی بداند. این ترس همیشه در وجودم هست که بگویند: افغانی!

خبر

ودیعہ رایگان «بیدود» برای دانشجویان و خبرنگاران

● مدیرعامل سازمان حمل‌ونقل وترافیک شهرداری تهران ضمن اعلام جزئیات طرح شهرداری برای رایگان‌کردن ودیعہ ۱۵۹ هزار تومانی دوجرخه‌های بیدود برای دانشجویان و خبرنگاران اعلام کرد که این طرح مشمول دانش آموزان نمی‌شود. یوسف حجت گفت: آیین‌نامه این طرح در حال تدوین است و به نظر می‌رسد تا یک ماه آینده نهایی و ابلاغ شود.

شه‌رژاد همتی: در ماه‌های اخیر، ماجرای یارانه مطبوعات به مسئله‌ای پرمناقشه تبدیل شده است. در شرایطی که مطبوعات با بحران کاغذ از یک سو و کاهش اقبال از طرف مخاطب از سوی دیگر روبه‌رو شده‌اند، ناگهان خبر می‌رسد شرکت‌هایی با نام‌هایی رسانه‌ای و داشتن امتیازات فله‌ای رسانه، یارانه‌های میلیاردی دریافت کرده‌اند و سهمیه درخور توجهی کاغذ گرفته‌اند. این ماجرا باعث شد که نگاه‌های سؤال برانگیز اهالی مطبوعات به س‌وی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد بچرخد که حالا پنج ماهی می‌شود سکا‌نش به دست محمد خدادی است. او در دفترش هرچند تلاش کرد به س‌والاتی پاسخ دهد که به پیش از مدیریت او بازمی‌گردد؛ اما هنوز س‌والاتی هستند که بی‌جواب باقی مانده و فقط می‌شود به تغییر پس از این در نحوه تخصیص یارانه‌ها امیدوار بود.

❧ احتمالا این روزها همه از شما درباره یارانه مطبوعات س‌وال می‌کنند. در شرایطی که امروز رسانه‌های باکیفیت نفس نفس می‌زنند؛ اما شواهد نشان می‌دهد توزیع یارانه و کاغذ عادلانه صورت نگرفته است... ؛ مثلا مجله جدولی که صرفا جلدش عوض می‌شود، یارانه‌ای چندندمیلیونی می‌گیرد؛ اما درباره رسانه‌های شناسنامه‌دار و شناخته‌شده این طور نیست. کمی درباره نحوه تخصیص یارانه‌ها بگویید.

ما در دوره‌ای رسانه را تکثیر کردیم که آن موقع شاید لازم بود؛ اما تعمیق نکردیم. درباره راه‌اندازی دانشگاه‌ها، شرکت‌های هواپیمایی، بیمه‌ها، انتشارات و... هم همین‌طور بود. طبیعتا خصوصیت تکثیر و حرکت به سمت کمیت، داشتن بی‌شمار یک چیز است و منابع حمایتی هم محدود است. قاعدتا در سازوکاری که قرار می‌گیرد، هدفی که شما برایش تعیین کرده‌اید، شاید در راستای تکثیر موفق شده، اما نتوانسته تعمیق کند. خوبی‌اش این است که به تعداد بی‌شمار از چیزی دارید و یک بُعدش این است که انحصار برداشته می‌شود؛ ولی کارایی زیر س‌وال می‌رود و منابع خرد می‌شود. کسی که ۵۰۰ فرزند داشته باشد، هرچه درآمد داشته باشد، نمی‌تواند مخارج‌شان را کامل بپردازد و نباید انتظار داشته باشد که نتیجه هدفمندی را از آنها شاهد باشد. وقتی ۱۱هزارو ۷۰۰ رسانه مجوز گرفته‌اند و منابع حمایتی هم محدود بوده، نتیجه این می‌شود که بی‌شمار رسانه دارید؛ اما نه تخصصی هستند و نه متکی به کمک و... ؛ اینکه در دیروز چه کرده‌ایم و باید می‌کردیم، شاید لازم بوده؛ اما امروز نیاز نداریم فضایی‌مان کُتی باشد. عمر حضور من در معاونت مطبوعاتی هنوز پنج ماه نشده. بعد از حکم، یک ماه تا مستقرشدن طول می‌کشد. در سخت‌ترین شرایط نادر و پیش‌بینی‌ناپذیر هم وارد شدم که واقعا قبلا تجربه‌اش نکرده بودیم که روزنامه‌ها به خاطر کاغذ، شب نتوانند منتشر کنند. خوشبختانه به شکل درخور توجهی اوضاع کنترل شد و باورم این است که به‌مرور به وضعیت عادی برمی‌گردد. ما امروز اولا دنبال هدفمندکردن یارانه هستیم. صرف اینکه رسانه نامش رسانه باشد و چاپ شود، یارانه دریافت نمی‌کند. از طرفی معتقد به محدودکردن هم نیستم. حمایت از محتوا و اثر رسانه در جامعه باید باشد و متناسب با نیاز مردم باشد و شاخص‌هایی که به‌عنوان نظرخواهی اعلام می‌شود که شیوه حمایت از یارانه‌ها به چه صورت است، شاخص مشخص این است که یارانه هدفمند می‌شود که برای این هدف، اثر و محتوای رسانه و محیط انتشار تعیین‌کننده است؛ یعنی این سه ضلع مثلث که طبیعتا نتیجه رشد رسانه خواهد بود.

❧ تکلیف رسانه‌هایی که فله‌ای چاپ می‌شدن، چه می‌شود؟ آنچه براساس دستورالعمل‌های گذشته بوده که اساسا اعلام وصول رسانه شاخص دریافت یارانه بوده، آن زمان هم طبیعتا براساس شاخص‌ها پرداخت شده و خلاف قانون هم نبوده. حتی ۴۰ رسانه که مربوط به یک صاحب امتیاز بوده، ۳۰ درصد از رسانه‌های دیگر کمتر یارانه گرفته‌اند؛ اما اینها مربوط به دوره قبل است و در دوره من با شیوه‌نامه جدید عمل می‌شود. قبلا به صرف اینکه رسانه داشتی و نمونه چاپ رسانه‌ات را ارائه می‌دادی، می‌توانستی در سبد حمایتی قرار بگیری. ❧ درواقع شما می‌خواهید سازوکار را به سمتی ببرید که کیفیت تعیین‌کننده یارانه باشد؟ طبیعتا.

یعنی قبلا نبود؟

بوده؛ اما نه به‌عنوان ملاک اصلی؛ اما من دنبال چیزی جلوتر از آن هستم. این پول از سبد مالیات مردم پرداخت می‌شود و از فروش نفت که نیست. مالیاتی که مردم می‌دهند؛ یعنی از جیب مردم جمع‌آوری می‌شود. برای حمایت از رسانه‌ای که در زندگی مردم بتواند اثرگذار باشد. پس هر رسانه‌ای که چاپ می‌شود، می‌تواند در زندگی مردم اثرگذار باشد؛ اما اگر در زندگی مردم اولویت نباشد، نباید اولویت دریافت حمایت

جامعه

گفت‌وگو با محمد خدادی، معاون مطبوعاتی وزیر ارشاد

اشتباهاتی به بهانه رفع انحصار

را داشته باشد؛ یعنی اولویت جامعه، اولویت حمایت باید باشد. چهار شاخص به‌عنوان اولویت هستند: اقتصاد، امنیت و سیاست خارجی، مسائل اجتماعی و فرهنگی، معارف دینی و دفاع مقدس. رسانه‌هایی که در این موضوعات باشند، اولویت اصلی هستند. به‌عنوان مثال وقتی در جنگ تحمیلی اقتصاد تارامب علیه ایران هستیم، رسانه‌هایی که بتوانند از تولید حمایت کنند، بیشتر نیاز است تا موضوعات دیگر. یعنی هدفمندشدن در راستای محتوا و تولید محتوا؛ یعنی رسانه مولد شود و حلقه‌های پنهان را پیدا کند، بستر تبادل باشد، در حقیقت صدای افکار عمومی باشد و خط رفت‌وبرگشت ایجاد کند؛ یعنی نگاه و کارکردش اقناعی باشد؛ نه تبلیغی. قسمتی که مربوط به حمایت رسانه می‌شود که فرهنگ تولید محتوا و اطلاعات در کشورمان در رسانه نهادهی شود و نهایتا فضای عرضه و تقاضا در رسانه ایجاد شود. یکی از مشکلات اصلی رسانه ما این است که درآمد رسانه از محل فروشش نیست، مثل یک غذای نذری که کسی نیت می‌کند و کسی پولش را می‌دهد. درحالی‌که رسانه باید در سبب زندگی مردم وارد شود. مردم می‌توانند از شیر منازل‌شان آب بخورند؛ اما چرا پول آب معدنی می‌دهند؟ می‌توانند از شبکه‌های اجتماعی اخبار را دنبال کنند؛ اما می‌توانند پول اطلاعات خاص هم بدهند؛ به شرطی که این اطلاعات بخشی از نیاز مردم را تأمین کرده و در سبد نیازشان باشد.

❧ می‌گویید اتفاق خلاف واقعی نیفتاده. چند گزارش در این زمینه نوشتم و به همین واسطه مجلات را دیدهم. مثلا مجلات منسوب به فردی که ۵۵ مجله دارند و ۳۳ مورد در سامانه مشخص است که به نام افراد مختلف است. حتی روزنامه روزانه‌ای دارند که روزنامه جدول است و صرفا اعلام وصول می‌شود و منتشر نمی‌شود. یارانه‌شان هم پرداخت می‌شود. مجلاتی هم دارند که فقط جلد‌هایشان با هم متفاوت است.

صادقانه بگویم که من ۴۰ سال آن‌طرف میز بودم و الان چهار ماه این‌طرف میز هستم. همیشه خبرنگار و سردبیر و مدیر خبر بودم و کارم مدیریت خبری بوده است؛ بالاخره من متعلق به نسل تلکس هستم. بنابراین به‌لحاظ حرفه‌ای مطمئن باشید هیچ مدیری علاقه‌مند نبوده نشریاتی که کپی از هم باشند منتشر شوند یا نشریه به اسم منتشر شود اما محتوا نداشته باشد. به‌لحاظ اصول حرفه‌ای اینکه این کار درست است یا نه، بحث دیگری است.

❧ یعنی سازوکاری در وزارتخانه نبوده که مجلات را به هم مقایسه کنند که مثلا ببینند، این دو مجله جدولی که چاپ شده فقط جلد‌های متفاوتی دارد یا حتی جواب جدول‌ها اشتباه است؟ فکر می‌کنم که نبوده.

❧ ادعایی که وجود دارد این است که بخشی از بحران کاغذ را از همین شرکت‌ها باید سراغ گرفت. زمانی با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومانی برای مجلاتشان کاغذ گرفته و در بازار آزاد کیلویی ۱۲هزار تومان فروخته‌اند. حجم کاغذی که نشریات کشور در یک سال نیاز دارند ۴۰ تا ۴۵ هزار تن است. کاغذی که با ارز چهارهزارو ۲۰۰ تومان برای نشریات آمد، در شش ماه دوم سال آمد. در شش ماه دوم ۱۲هزار تن کاغذ با چهارهزارو ۲۰۰ تومان آمد. پس این عدد درنمی‌آید که بگویم اینها این کار را کرده باشند. به اضافه اینکه کاغذی که در شش ماه دوم سال ۹۷ داده شد، عمده‌تا بیشتر به روزنامه‌ها تعلق گرفت چون حالت بحرانی بود. این‌طرف سال هم عملا به نشریات به قدر نیاز کاغذ دادیم و خیلی عدد و ارقام پر حجم نبود. اطلاعات من این گفته‌ها را تأیید نمی‌کند که ماجرای کاغذ به خاطر دامن‌زدن این نشریات بوده باشد. اینکه بعضی از این افراد بدون ذکر نام، حرفه رسانه‌ای را به دل رسانه تبدیل کرده‌اند، فعلا بی روزنامه‌نگاری است. اینکه حرفه رسانه را که شریان گردش اطلاعات در جامعه است

و در جاهایی مهم‌تر از خون عمل می‌کند، به کار دلالی تبدیل شود، وظیفه‌مان است که مانع شویم و اجازه نخواهیم داد وارد این وادی شود. ❧ امتیازاتی که به یک‌سری از افراد و شرکت‌ها داده شده و همان‌هاست که اعتراضات را برمی‌انگیزد، از قضا رنگ انحصار دارد که شما می‌گویید دلیل این کمیت‌گرایی انحصارزدایی بوده است؛ آنچه درحال حاضر اعتراض برخی فعالان قدیمی رسانه را برانگیخته این است که به نظر می‌رسد کلونی‌ای برای سوءاستفاده یا استفاده از افراد در موقعیت‌های خاص ایجاد شده است. فرمودید این کار برای جلوگیری از انحصارگرایی بوده اما به نظر می‌رسد اتفاقا انحصار ایجاد کرده است.

تجربه من این است که هر اقدام نقاط مثبت و منفی‌ای دارد. من زمانی وارد معاونت مطبوعاتی شدم که نفس‌های آخر رسانه‌ها از نظر کاغذ بود. حق هم داشتند چون انبارها خالی بود و من هیچ‌کدام از این افراد واردکننده کاغذ را نمی‌شناختم. معاونت مطبوعاتی که معاونت بازرگانی نیست. کاری که نیرو و سازوکار و تجربه با اطلاعاتش را نداریم باید انجام دهیم. شغل ما این نبوده. البته من می‌دانستم شرایط سخت است و با این سختی می‌دانستم که دارم کجا وارد می‌شوم. به همین دلیل هم قبول کردم. حس کردم به عنوان عضوی از خانواده باید این کار را سروسامان دهم. چون وقتی وارد این کار می‌شوی امکان زمین‌خوردن هست. جایی که روزنامه‌ها به مشکل برمی‌خورند و باید پاسخ‌گو بود. هر سیاست نقاط ضعف و قوت دارد اما من سیاست‌گذار باید سعی کنم در اولویت و نوع سیاست‌گذاری حداقل خسارت را داشته باشم نه حداکثر. در دوره‌ای دادن مجوز خوب بود چون انحصار را برداشت اما طبیعتا باید مدل حمایتی را تغییر دهیم و می‌دهیم. و این هم خواست آقای صالحی، وزیر محترم ارشاد و تأکید ایشان است. منطقی هم همین است.

❧ بعد از جنجال‌های شرکت دانش فرهنگ مینو قرار شد پاسخی ارائه دهید، نامه‌ای وزیر نوشت و شما پاسخ دادید. بعد از آن قرار شد چه کنید؟

شیوه‌نامه جدید را تنظیم کردیم. جزئیات درباره ضریب نظم در انتشار است که قبلا ۲۰ تا ۳۰ بود. الان در دوره اول ۷۰ و بعد ۹۰ است؛ یعنی اگر یک روزنامه از صد روز فقط ۳۰ روز منتشر شود، حمایتی از آن صورت نمی‌گیرد. دیگری گستره توزیع است که سراسری یعنی ۳۱ استان نه تعداد محدودی استان. نکته سوم محتوا و ضریب کیفی است؛ یک روزنامه حداقل ۴۰ درصدش باید تولیدی باشد که البته مطلوب من نیست، ولی با توجه به شرایط اقتصادی باید بپذیریم. شاخص بعدی موضوعاتی است که باید به آنها بپردازیم؛ ازجمله موضوعات مورد نیاز و اولویت‌های کشور مانند مسائل اقتصادی، مسائل اجتماعی و امنیت ملی و سیاست خارجی و... اینها اولویت‌های حمایتی به‌لحاظ موضوعی است. اوقات فراغت در اولویت بعد است. نیاز مردم امروز حمایت از تولید است که چرخ اقتصاد در داخل بگردد و رسانه‌ها باید در این مسیر حرکت کنند. بلایی که سر اقتصاد آمده که دلای بر تولید چرید، همان بلا سر رسانه آمده است. محتوای رسانه ما مگر الان بعضا دلالی و کپی، پیست نشده است؟

❧ برای یارانه‌هایی که در گذشته پرداخت شده است، نمی‌شود فکری کرد و پس گرفت؟

اطلاعاتی که من گرفته‌ام، این است که شاخص‌های تعیین‌شده آن زمان متفاوت بوده. مثلا گفته‌اند ضریب گستره توزیع ۱۷ استان و هر استان ۵۰ نسخه باشد. دوم اعلام وصول نشریه که جایی باشد، مورد حمایت است. سوم محتوای نشریه. در دوره‌ای هم شاخص ضریب کیفی در محاسبه یارانه برادشته شد. خودم نشریه نداشتم و یارانه نگرفتم که دقیق خبر داشته باشم.

❧ سازوکار رسانه‌های مجازی چه خواهد شد؟

طبیعتا روح حمایت از رسانه مجازی هم همین‌طور است و تفاوت فاحشی نخواهد داشت. مولدبودن و مؤثربودن شاخص حمایت باید باشد. دوم اینکه در زندگی مردم مستقیم یا غیرمستقیم نقش داشته.

❧ قبول دارید اتفاقاتی که افتاد، بخشی از بدنه مطبوعات را دل‌سرد کرد؟

بخشی ما مقصر هستیم و بخشی مطبوعات، قسمتی که ما مقصریم که در سیاست‌های کلان کشور بوده، واقعیت کمی‌گرایی در کشور بوده است. مشکل این است که مهارت رسانه‌ای را کنار گذاشتیم و شغل جایگزینش شد. به کسانی که می‌خواهند کار رسانه‌ای کنند، می‌گویم اگر دنبال شغل هستی نیا، اگر عشق داری، بیا.

ادامه در صفحه ۱۵

سودوکو سخت ۲۴۸۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

- در هر سطرو ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۴۸۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۸	۴	۱	۹	۵	۳	۶	۷	۲
۶	۵	۷	۲	۱	۸	۳	۹	۴
۵	۶	۳	۱	۲	۹	۷	۸	۳
۱	۲	۵	۸	۳	۴	۲	۱	۶
۷	۳	۶	۸	۷	۵	۳	۴	۹
۳	۱	۶	۸	۹	۵	۴	۲	۷
۹	۷	۵	۳	۴	۲	۱	۶	۸
۴	۸	۳	۷	۶	۱	۹	۲	۵

حل سودوکو ۲۴۸۱

۴	۵	۱	۸	۹	۲	۷	۶	۳
۹	۳	۶	۴	۷	۵	۲	۱	۸
۸	۷	۱	۶	۳	۴	۷	۵	۲
۶	۹	۸	۲	۱	۴	۳	۷	۵
۷	۱	۳	۵	۸	۹	۶	۲	۴
۲	۴	۵	۶	۳	۷	۱	۸	۹
۵	۶	۹	۲	۳	۱	۸	۳	۷
۳	۲	۷	۹	۵	۸	۱	۴	۶
۱	۸	۴	۳	۲	۶	۵	۹	۷

جدول ۲۴۸۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۲	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۳	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۴	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۵	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۶	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۷	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۸	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۹	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۰	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۱	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۲	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۳	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۴	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۵	۱	۵	۱	۴	۲	۳	۸	۶	۷	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳

دوم- شهری در چهار محال و بختیاری- چهره ۹- دهم ماه محرم- محو کردن- از الفبای یونانی ۱۰- فرزند به زبان کردی- شیره درخت- گواه ۱۱- تب انسان و حیوان- عمق- عظمت ۱۲- لیکن- جمع

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

جدول ۳۴۸۶ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

- منفک- ماجرا- پشت سر ۲- مجموعه داستانی نوشته احمد محمود ۳- قدم یکپا- سمت راست- خرقه درویشی- غوزه پنبه ۴- کالاه- شیرینی خامه‌ای لوله‌شده- سیم حاوی جریان برق ۵- رمان مشهور رضا امیرخانی- حبه ترش انگور- محرم با نام او آوازه می‌یابد ۶- درختی بلند و برگ‌ریز- از توابع کیلان- از ماه‌های فرنگی ۷- قبر- مستراح- دریاچه‌ای در مرز قزاقستان ۸- زمین آذری- فال گرفتن- جان‌ها، نت چهارم ۹- ناقص- آخرین حرف الفبای یونانی- وسترنی اصیل ساخته جورج استیونس ۱۰- اجر- رحم‌کردن- بارندگی ۱۱- واحد پول لبنان- نقطه شروع- نخ بافتنی ۱۲- الفت- نوعی طرح لباس زنانه- اسب خسرو پرویز ۱۳- یک دو- خانم- فیلمی ساخته داریوش مهرجویی- همدست بی‌دست! ۱۴- از زیباترین بناهای دوران قاجار در شهر کرمان ۱۵- بزرگ منشی- آشکار- کامیون ارتشی.

عمودی:

- کشمکش لفظی- کودکی- بخش مایع و شفاف خون ۲- الماس زیبا که از جواهرات سلطنتی ایران است- کنایه از شخص اخمو و بدخلق است ۳- حرف ندا- همسایگی- نشانی- راهی که به آخر نمی‌رسد! ۴- از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا- فاسد- بسیار زیاد ۵- حبیب خدا است- بازی‌رس قدیم- نوعی سبزی خوردنی ۶- همد- بزرگان- شبیه ۷- کره جنوبی- مرده شور- بیماری مالاریا ۸- ابریشم خام- روباه صحرای جنگ جهانی

حقوق پزشکی

حق دسترسی به دارو

● مهسا خوش‌اخلاق، پژوهشگر حقوق پزشکی، اگرچه در اسناد بین‌المللی به‌طور صریح به حق دسترسی به دارو به عنوان یکی از حقوق بشری اشاره نشده است، تحقق این حق برای بهره‌مندی از حق بر سلامت بیمار ضرورت دارد. در واقع حق دسترسی به دارو به این معناست که هر فرد حق دارد هنگام بیماری از داروهای اساسی از جمله واکسن‌ها، آنتی‌بیوتیک‌ها، کپسول و محلول‌های تزریقی و خوراکی برخوردار باشد. دولت‌ها متعهد اولیه در تحقق حقوق بشری هستند و وفق بند ۲ ماده ۱۲ میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دولت‌ها متعهد به پیشگیری، درمان و کنترل بیماری‌های فراگیر، بومی و حرفه‌ای هستند و از آنجایی که دسترسی به دارو به عنوان ابزاری مهم برای مبارزه با بیماری است، دولت‌ها در راستای تحقق سلامت متعهد به فراهم‌کردن دارو به صورت برابر و بدون تبعیض برای همه بیماران هستند. یکی از چالش‌های دسترسی به دارو، تعارضی است که بین استفاده از ابداعات دارویی و حمایت از حقوق مالکیت فکری مخترعان داروهای اساسی وجود دارد. موافقت‌نامه تریس از حقوق مالکیت فکری مخترعان دارویی حمایت می‌کند و حقوق انحصاری را برای مخترع دارو به رسمیت می‌شناسد، و این معنا که به جز در موارد استثنایی، هرگونه بهره‌برداری از محصول ابداعی، مستلزم کسب مجوز از دارنده امتیازنامه است، امتیازنامه‌های ۲۰ساله که جهت حمایت از مخترعان دارویی صادر می‌شود ممکن است محدودیتی برای دسترسی به داروهای اساسی ایجاد کند، بنابراین لازم است تعادلی میان مقررات حمایتی موافقت‌نامه تریس و حق بین‌المللی بشر بر سلامت برقرار شود. وضعیت ایدئال این است که در صورت تعارض باید تعهدات حقوق بشری مقدم بر نظام مالکیت فکری باشد با این حال نمی‌توان از اهمیت ثبت اختراعات دارویی و حمایت از حقوق مالکیت فکری شرکت‌های داروسازی غافل شد. موافقت‌نامه تریس به صورت غیرمستقیم راه را برای عدول از مقررات این موافقت‌نامه در مواردی که بهداشت عمومی در وضعیت بحرانی است، باز گذاشته است. تعهد اولیه دولت‌ها برای استفاده از اختراعات دارویی ثبت‌شده این است که باید از طریق مذاکره با صاحب امتیاز، از وی مجوز اختیار استفاده از دارو را اخذ کنند اما در موارد خاصی که صاحب امتیاز بدون عذر موجه از اعطای مجوز خودداری می‌کند، دولت‌ها می‌توانند بدون اجازه صاحب دارو از آن استفاده کنند. این استفاده از طریق صدور مجوز اجباری توسط دولت صادرکننده امتیازنامه انحصاری که اختراع در آن کشور ثبت شده است، امکان‌پذیر می‌شود. درخصوص کشورهای کم‌توسعه‌یافته سازمان تجارت جهانی از تعهد به اثبات نیازهای داخلی خود به داروهای اساسی ثبت‌شده و فقدان ظرفیت داخلی برای تولید دارو معاف هستند و می‌ت